

Universitätsbibliothek Paderborn

Cvrsvs Theologici ...

Ea Brevitate Conscriptus, Qvam Tot Tantarvmqve Rervm Amplitudo Et
Varietas Patitvr ...

Quas Prima Pars Et Prima Secundæ Divi Thomæ Complectvntvr -
Qvæstiones Insvper Ad Mores & praxim spectantes, quæ peculiarem cum
Scholasticis habent connexionem, declarantur

Carleton, Thomas Compton

Leodii, 1659

Sect. IX. Alia argumenta pro distinctione ex naturâ rei diluuntur.

urn:nbn:de:hbz:466:1-13718

SECTIO NONA.

Alia argumenta pro distinctio-
ex naturâ rei dilun-
tur.

V.
Quadam
propositio-
nes in Divi-
ni.

Dices: Ergo Intellectus in Deo est Voluntas, Iustitia est Misericordia, &c. Imò ulterius, Iustitia ut Iustitia est Misericordia, Intellectus ut Intellectus est Voluntas, &c. è contrâ. Tertio, Hæ & similes propositiones erunt Veræ, Deus Intellectu vult, Voluntate intelligit, etiam quâ Voluntate, &c. quæ tamen & ab omni verâ Theologiâ, & à ratione, maximè videntur aliena.

VI.
Suo sensu
Intellectus
in Deo sit
Voluntas.

Sed hæc non urgent, & ferè ex dictis sunt soluta. Ad primum ergo respondeo, si de Intellectu loquamur & voluntate prout realiter sunt, & à parte rei, Intellectus in Deo est Voluntas, & Iustitia Misericordia, cum inter hæc Attributa à parte rei nulla sit distinctio. Si verò, ut ferè fit, loquamur de his prout subsunt diversis nostris conceptibus inadæquatis, propositiones prædictæ falsæ sunt, quia non est sermo de Intellectu & Voluntate prout à parte rei existunt identificatæ, sed prout à nobis ab invicem objectivè separantur; sub hac autem consideratione, Intellectus non est voluntas, nec Iustitia Misericordia. Quod optimè declarat P. Suarez to. 2. Metaph. d. 30. sect. 6. n. 13. ubi hæc de re agens, sic habet: *Mens nostra*, inquit, *per inadæquatos conceptus partitur rem in se omnino indivisibilem; & tunc quamvis res in se omnino sit eadem, tamen non cadit sub singulis conceptibus secundum totam adæquatam rationem suam, & ideo si reduplicatio fiat in ordine ad conceptus nostros, non potest uni attribui, quod attribuitur alteri &c. Et ob eandem causam, ille locutiones in omni rigore falsæ sunt, Deus per Iustitiam miseretur, Pater per voluntatem generat. Hæc ille.*

Hæc propositio, Intellectus in Deo est Voluntas, & similes, sunt ut plurimum falsæ.

VII.
Dicine pos-
si, Iustitia
ut Iustitia
est Misericordia.

Ad secundum eodem modo respondetur cum P. Suarez citato: Si enim sermo sit de rebus prout sunt à parte rei, Iustitia ut Iustitia est Misericordia, & Intellectus ut Intellectus est voluntas: quia tamen hæc ut plurimum capiuntur, non ut sunt à parte rei, sed ut subsunt præcisioni intellectus, & inadæquatè à nobis concipiuntur, propositiones illæ sunt falsæ. Et eodem modo respondeo ad tertiam propositionem, Deus Intellectu vult, Voluntate intelligit.

VIII.
Veritates fi-
dei quoad
modum eas
declarandi,
pendent à
præcisione
nostri intel-
lectus.

Dices secundo: Ergo mysteria Fidei pendent à præcisione nostri intellectus. Respondetur; mysteria & veritates Fidei in se, & prout reipsa à parte rei existunt, à nostris conceptibus non pendere; pendent tamen quoad declarandi modum. Quare cum Filius in Divinis procedat per modum Verbi, requirit peculiariter intellectum tanquam principium sui, non quidem intellectum solum, tale enim nihil est in Deo, sicut nec in eo est voluntas sola, à qua procedat Spiritus Sanctus, qui peculiariter procedit per modum amoris; sed cum hæ rationes in Personis hisce singulari quodam modo reperiantur, præbetur nobis fundamentum, ut Intellectum in Divinis à voluntate præcindamus, & Verbum ab Intellectu, Spiritum Sanctum à Voluntate procedere dicamus. Utrum autem fortasse, propter specialem hunc utriusque Personæ procedendi modum non sit inter Intellectum in Deo & Voluntatem virtualis quædam distinctio admittenda, ut vult Cajetanus de Ente & Essentia, cap. 6. q. 12. ad argumenta Scoti, Molina d. 2. Concl. 3. in solutione argumentorum, Tannerus hic d. 2. q. 2. dub. 2. n. 12. dicens esse communem sententiam, & insinuare videtur Suarez d. illâ 30. Metaph. l. 6. videbimus dum de his processibus in particulari agemus.

ARGUITUR secundò: Iustitia ex conceptu suo non identificatur cum Misericordia, Sapientia, & aliis perfectionibus: ergo non est eum cum iis in Deo identificetur. Contrâ; ergo & realiter ab iis distinguetur, cum in creatis hoc modo ab iis reperitur distincta. Respondetur itaque Iustitiam & alias perfectiones communissimè sumptas abstrahere, & ab identitate inter se, & distinctione; in Deo autem illas identificari, in creatis distingui.

Arguitur tertio: Iustitia, Misericordia, Sapientia &c. diversas habent definitiones, ergo differunt ex natura rei; diversitas quippe definitionum, ad minimum arguit hanc distinctionem. Quo etiam argumento, ut Disp. 28. Log. vidimus, utuntur ad probandum, Animal & Rationale distingui ex naturâ rei. Resp. diversas definitiones adæquatas, rebus scilicet, prout à parte rei existunt, correspondentes, arguere in iis distinctionem, non definitiones tantum inadæquatas, seu rationum ac prædicatorum, quæ per intellectum ab invicem præcinduntur, & hoc modo præcisè definiuntur; hæc namque definitiones solum arguunt distinctionem rationis, rebus quæ definiuntur, conformem.

Arguitur quarto: Nisi admittatur distinctio ex natura rei, violabitur forma syllogistica. Resp. quoad attributa, & perfectiones absolutas, de quibus solis hic loquimur, nihil decedere de vi formæ syllogistica. Vel enim sermo est de Iustitia, Misericordia, & aliis prout sunt à parte rei, tunc autem quæ de uno tertio affirmantur, eodem modo affirmantur de se invicem, ut in hoc discursu; Iustitia realiter est Immensitas, Misericordia realiter est Immensitas: ergo Iustitia realiter est Misericordia: Verum est quod in consequente infertur, realiter enim, & à parte rei sunt idem. Si verò de iis loquamur ut per intellectum præcisus, & formaliter, unum Attributum de alio nequit affirmari, quia hoc modo non affirmantur de uno tertio. Unde in hoc discursu: Iustitia est Immensitas, Misericordia est Immensitas, ergo Iustitia est Misericordia, consequentia nulla est, cum Iustitia formaliter, & in sensu præcisionis, non sit Misericordia: nec mirum, nam hoc sensu nec Iustitia, nec Misericordia sunt Immensitas. Cum itaque hoc modo non uniantur uni tertio, nempe Immensitati, quid mirum si non uniantur inter se.

Hæc de formâ Syllogisticâ in Attributis absolutis: quid enim de notionalibus, seu respectivis, quoad unionem inter se, & affirmationem unius Relationis de aliâ, dicendum sit, eò quòd omnes uniantur cum Essentia, & de illâ affirmantur, dicitur in materia de Trinitate; ubi ostendam etiam in illis, ad integritatem formæ syllogistica strictè servandam, distinctionem ex naturâ rei non esse ullo modo necessariam.

Arguitur quintò: Nisi detur distinctio ex naturâ rei inter prædicata Metaphysica, termini erunt synonymi, & ex iis nihil concludetur, nec ullus rectus

I.
Iustitia ut
sic nec iden-
tificatur.
nec non iden-
tificatur eum
Misericor-
dia.

II.
Diversitas
definitionis
non arguit
distinctio-
nem ex na-
tura rei.

III.
Per negatio-
nem distin-
ctionis ex
natura rei,
nihil viola-
tur forma
syllogistica.

IV.
De formâ
syllogisticâ
in notionalibus.

V.
Distinctio
ex natura rei
non requiri-
tur ut ter-
mini non sint
synonymi.

TOMVS I. rectus formabitur syllogismus. Respondetur, ad hoc ut termini non censeantur synonymi, sufficere si res aliqua Physicè eadem, variis conceptibus in ordine ad diversos terminos exprimat; sic enim, quoad modum saltem intelligendi, non idem uno termino denotatur, quod denotatur altero. Hoc verò multo clariùs cernitur, si voces diversos conceptus obiectivos significent, ut in præsentia contingit, tunc namque aliquid diversi semper, etiam ex parte obiecti, importatur; ac proinde maximè differunt à terminis synonymis, quibus res planè eadem denotatur, & sola diversitas est in voce.

VI. *Vbi summa identitas, nulla confusio.*

Arguitur sextò: ubi non est distinctio, est confusio, quæ tamen à Deo, ente omnium perfectissimo, longissimè removenda: ergo inter ejus Attribute, distinctio hujusmodi statuenda. Resp. Antecedens, universim loquendo, esse falsum; ubi enim nulla distinctio, ibi summa identitas, ubi autem identitas, nulla confusio: hæc quippe essentialiter plura, inter quæ versetur confusio, involvit. Cum itaque inter Attribute divina, nulla à parte rei sit actualis distinctio, nulla inter ea potest esse confusio. Entitas quidem divina, ob summam fecunditatem & eminentiam, fundamentum præbet, ut quis varias in eâ perfectiones, & prædicata intellectu distinguat, sed simul est ordinatissima, in cujus proinde perfectionibus evolventis, ac distinguendis confusionem si sibi quicquam pariat, intelligentis vitium est, non rei intellectæ.

VII. *Vnum attributum absolutum non est à parte rei magis idem sibi quàm aliis.*

Septimò arguitur: unumquodque Attributum magis est idem sibi quàm aliis; *Iustitia* ex. g. est magis idem sibi quàm *Sapientia* aut *Bonitati*: ergo habet negationem identitatis cum aliis Attributis, alioqui tam esset idem aliis quàm sibi. Resp. si sermo sit de Attributis prout sunt à parte rei, nul-

lum Attributum esse magis idem sibi, quàm aliis; cum, ut dixi, à parte rei, nulla sit inter ea distinctio. Si autem de iis loquamur, ut præcisè, verum est hoc sensu unum Attributum esse magis idem sibi, quàm aliis; sed hoc solum arguit, inter illud & alia intercedere distinctionem rationis, quæ ejusdem ad seipsum dari nequit.

Arguitur denique octavò: Unum Attributum in Deo probatur subinde per aliud: sic enim diximus supra, *Æternitatem* probari per *Immutabilitatem*; ergo unum Attributum est notius alio; omnis quippe demonstratio, à notioribus procedit ad minus nota; dari ergo necessariò inter illa debet distinctio *ex naturâ rei*, alioqui si unum Attributum à parte rei non distinguatur ab alio, idem erit notius seipso, quæ est aperta contradictio. Sed contrà: hinc namque sequeretur, inter definitionem & definitum dari distinctionem ex naturâ rei, cum per definitionem frequenter probetur aliquid, prima passio ex. g. de definito, & tamen, ne ipsi quidem Scotistæ distinctionem *ex naturâ rei* statuunt inter definitionem & definitum.

Respondetur itaque, à parte rei, & realiter, unum Attributum non esse notius alio, cum à parte rei non sit unum & aliud, ut jam sæpius dictum est. Si autem sermo sit de entitate divinâ prout ratione nostrâ est in varia prædicata, seu Attribute, virtualiter distinguibilibus, sic nil mirum si unum Attributum clariùs cognoscatur quàm aliud, cum & unum cognosci possit, alio omnino non cognito. Quod mirum non est in Deo; nam, ut in Logicâ, Disp. 24. cum viore & communiore opinione Præcisiones obiectivas astruente ostendi, id in rebus etiam creatis contingit, tibi animal cognosci potest, non omnino cognito rationali, & sic de aliis.

VIII. *Quod unum Attributum probetur per aliud, non arguit inter ea distinctionem ex naturâ rei.*

IX.

Potest unum Attributum cognosci, alio penitus non cognito.

